

МОДЕРНІЗАЦІЯ РОБОТИ КУЛЬТУРНО-ПОБУТОВИХ ЗА- КЛАДІВ У ХОДІ ДЖЕНТРИФІКАЦІЇ МІСТА

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто можливість та етапи оновлення території міста, зокрема культурно-побутових закладів. Охарактеризовано джентрифікацію як явище. Шляхи перетворення монофункціонального закладу в багатофункціональні комплекси.

Ключові слова: джентрифікація, модернізація, культурно-побутові заклади, перетворення міського простору.

Abstract

The possibility and stages of renewal of the city's territory, in particular, cultural and residential institutions, are considered. Gentrification is described as a phenomenon. Ways of transforming a monofunctional institution into multifunctional complexes.

Keywords: gentrification, modernization, cultural and residential institutions, transformation of urban space.

Вступ

Сьогодні постає велика проблема нехватки території під різні функції в місті. Рациональне використання наявної території є одним з завданням містобудівника та господарника в будь-якому місті. Внесення додаткових функцій на культурно-побутові заклади – можливе вирішення такого питання. В роботі розглянуто можливість створення точок соціального перетину (багатофункціональних комплексів) [1-3].

Ревіталізація колишніх промислових об'єктів дозволяє: розкриття нових можливостей території, підвищення якості навколишнього середовища з точки зору функціонального різноманіття. Досягти цих цілей можна лише в довгостроковій перспективі, тому об'єкт повинен успішно функціонувати протягом кількох років, що в майбутньому принесе місту додатковий дохід та стане тягінням для нових відвідувачів міста [4-6].

В даний час все більшої актуальності набуває підхід до проектування бізнес-центрів як об'єктів, пов'язаних не тільки з організацією споживання, але і виступають в якості носіїв комунікативної функції [7,8].

Дослідження вітчизняної та закордонної проектно-будівельної практики дають підстави визначати можливі підходи до створення сучасної гнучкої мережі обслуговування дітей дошкільного віку [9,10].

Для рационального використання садово-паркового об'єкту необхідними є детальне вивчення всіх елементів, які представляють цінність (архітектурні споруди, цінні деревні насадження або окремі багатовікові екземпляри, наявність археологічних ділянок) з метою їх збереження [11-13].

Результати дослідження

Джентрифікація – реконструкція та оновлення будівель в раніше непривабливих частинах міста з переїздом в такі райони багатших жителів. У джентрифікованих районах змінюється демографія – підвищення середнього доходу, зменшення розміру сім'ї, змінюються культура та характер проживаючих. Термін джентрифікація з'явився в другій половині 1960-рр. у Британії та згодом став популярним у інших країнах. Зміни можуть відбуватись по декількох причинах:

- програма запланованого міського відновлення;
- зміна популярності району через структурні перетворення міста.

При підтримці уряду та достатньому фінансуванні у вигляді кредитів на житло та інвестицій у інфраструктуру у районах зменшується рівень злочинності, збільшуються податкові надходження від нерухомості.

Виділяється 2 етапи джентрифікації:

1. Першими в райони приходять економічно маргінальні групи, що задають напрям розвитку. «Тренд-сеттери» не мають високих доходів, але завдяки їх професійному та освітньому рівню відбу-

вається переобладнання території відповідно їхнім стандартам повсякденного життя та дозвілля. Молоді професіонали, журналісти, люди з культурної сфери роблять райони привабливими для переселення.

2. Наступним розвивається фінансовий сектор та сфера послуг. Нові міські професіонали, що приходять на зміну культурній богемі – заможні викладачі та лікарі, брокери, торговці нерухомістю, корпоративні юристи, банкіри, мають високий рівень толерантності, вільний спосіб життя. Економічного успіху вони добиваються за допомогою свого високого професійного рівня, нестандартності, креативності.

Питанням присторових сегрегацій та джентрифікації займались в своїх роботах З. Ковач, Д. Тернок, М. Нає.

Громадські будівлі є основними структурними елементами міської забудови, тому мають переважаче значення у формуванні міського середовища. Домінуючими акцентами такі будівлі роблять поєднання їх з іншими будівлями в ансамблях площ, крупних транспортних вузлах, вулицях.

На зміну застарілим принципам проектування з «поштучною» прив'язкою проектів, відповідно до бажань замовника, з'являються нові тенденції до створення мультипросторів, з поєднанням в собі багатьох функцій. Багатофункціональні комплекси є втіленням таких тенденцій. Багатофункціональні комплекси несуть в собі декілька функцій – ділові, торгові, видовищні, спортивні, житлові. Концентрація різноманітних функцій допомагає досягти більшого економічного ефекту та задоволення більшості потреб населення.

Згідно досліджень Е. Цайдера мульти функціональна архітектура несе в собі вирішення ряду містобудівних завдань:

- забезпечення взаємозв'язків різних функцій;
- відповідність кожній функції по вимогам;
- збереження міського простору;
- нести функцію зв'язуючої ланки в просторі міста;
- стимуляція міської життєдіяльності;
- соціальне різноманіття
- відповідність історичному, культурному підтексту;
- оптимальне використання простору та технологічного забезпечення;
- не нести психологічного навантаження на людину в просторі;
- ефективне економічне використання простору.

Колишній «будинок побуту» тепер може нести функцію і офісного приміщення, ділової комунікації, розважальну, торгову, житлову. Таким чином при модернізації не руйнуються уже створенні соціальні зв'язки, навпаки відбувається нашарування таких зв'язків, що призводить до комфортнішого користування таким простором більшої кількості соціальних груп. Під час процесу джентрифікації, що спостерігається на окремих територіях, створення таких точок перетину соціальних груп призводить до покращення взаємодії людей, поступовому формуванню позитивного відношення до демографічних та соціальних змін.

Висновки

Модернізація роботи уже існуючих культурно-побутових будівель з перетворенням монофункціонального простору в багатофункціональний несе в собі краще економічне та соціальне обґрунтування ніж будівництво нових багатофункціональних комплексів. Насамперед при менших затратах такі модернові будівлі призводять до збільшення концентрації підприємств, підвищенні інтенсивності використання комерційної площі, покращення дорожньої інфраструктури навколишньої території (точкове збільшення кількості відвідувачів, покращення пішохідної та дорожньої мережі).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Савйовський В.В. Ревіталізація - екологічна реконструкція міської забудови/ В.В. Савйовський, А.П. Броневицький, О. Г. Каржинерова // Вісник ПДАБА. - 2014. - Вип. № 8. - С. 47-52.
2. Гнатюк О.М. Просторові трансформації території житлового мікрорайону постсоціалістичного міста (на прикладі вінниці)/ О.М. Гнатюк, А.В. Орещенко // Вісник ОНУ Сер.: Географічні та геологічні науки - 2017. – Т.22, вип. 1. - С.149-161.
3. Ковальський В. П. Оцінка критеріїв, що впливають на розставлення акцентів, під час реконструкції пам'ятки садово-паркового мистецтва «П'ятничанський парк» [Електронний ресурс] / В. П. Ковальський, Р. В. Варчук // Матеріали XLVII науково-технічної конференції підрозділів

ВНТУ, Вінниця, 21-23 березня 2018 р. - Електрон. текст. дані. - 2018. - Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fbtegp/all-fbtegp-2018/paper/view/5410>.

4. Ковальський В. П. Вплив ревіталізації на розвиток міста [Електронний ресурс] / В. П. Ковальський, Д. Г. Рапава // Матеріали XLVII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 21-23 березня 2018 р. - Електрон. текст. дані. - 2018. - Режим доступу : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fbtegp/all-fbtegp-2018/paper/view/5047>.

5. Белинь Т. І. Особливості проектування центрів культури та дозвілля [Електронний ресурс] / В. П. Ковальський, Т. І. Белинь // Матеріали XLVII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 14-23 березня 2018 р. - Електрон. текст. дані. - 2018. - Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fbtegp/all-fbtegp-2018/paper/view/5006>.

6. Куртак А. І. Ревіталізація заводу тракторних агрегатів [Електронний ресурс] / А. І. Куртак, В. П. Ковальський // Матеріали XLVII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 21-23 березня 2018 р. - Електрон. текст. дані. - 2018. - Режим доступу : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fbtegp/all-fbtegp-2018/paper/view/5017>.

7. Шамраєва О. О. Міжнародний досвід та проблеми формування бізнес-центрів і [Електронний ресурс] / О. О. Шамраєва, В. П. Ковальський // Матеріали міжнародної науково-технічної конференції "Інноваційні технології в будівництві-2018", м. Вінниця, 13-15 листопада 2018 р. - Електрон. текст. дані. - Вінниця : ВНТУ, 2018. - Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/itb/itb2018/paper/view/6026>

8. Бричанський А. О. Сучасні об'ємно-планувальні рішення готельно-торгового комплексу [Електронний ресурс] / А. О. Бричанський, В. П. Ковальський // Матеріали міжнародної науково-технічної конференції "Енергоефективність в галузях економіки України-2017", м. Вінниця, 11-13 жовтня 2017 р. - Електрон. текст. дані. - Вінниця : ВНТУ, 2017. - Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/itb/egeu2017/paper/view/3390>.

9. Ковальський В. П. Особливості планувальних рішень дитячих дошкільних закладів [Текст] / В. П. Ковальський, Г. І. Лисій // Сучасні технології, матеріали і конструкції в будівництві. - 2015. - № 2. - С. 85-88.

10. Ковальський В. П. Особливості проектування громадських будівель [Електронний ресурс] / В. П. Ковальський, А. І. Куртак // Матеріали XLVI науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 22-24 березня 2017 р. - Електрон. текст. дані. - 2017. - Режим доступу : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fbtegp/all-fbtegp-2017/paper/view/2406>.

11. Ковальський В. П. Сучасний стан пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «П'ятничанський парк» [Електронний ресурс] / В. П. Ковальський, Р. В. Варчук // Матеріали міжнародної науково-технічної конференції "Енергоефективність в галузях економіки України-2017", м. Вінниця, 11-13 жовтня 2017 р. - Електрон. текст. дані. - Вінниця : ВНТУ, 2017. - Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/itb/egeu2017/paper/view/3417>.

12. Ковальський В. П. Оцінка чисельності відвідувачів рекреаційного об'єкту на прикладі центрального міського парку міста Вінниці [Текст] / В. П. Ковальський, І. В. Вітюк // Сучасні технології, матеріали і конструкції в будівництві. - 2017. - Т. 22, № 1. - С. 57-60.

13. Вітюк І. В. Критерії комплексної оцінки сучасного стану садово-паркових об'єктів на території міста Вінниці [Текст] / І. В. Вітюк, В. П. Ковальський // Materiály XIII Mezinárodní vědecko - praktická konference , «Dny vědy -2017», 22 -30 března 2017 г. - Praha : Publishing House «Education and Science», 2017. - Vol. 6 : Chemie a chemické technologie . Zemědělství . Matematika. - С. 45-48.

Варчук Роксолана Вячеславівна — студент групи БМ-17м, факультет будівництва теплоенергетики та газопостачання, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: Navchannya.vrv@gmail.com

Ковальський Віктор Павлович — канд. техн. наук, доцент кафедри будівництва, міського господарства, архітектури, Вінницький національний технічний університет

Varchuk Roksolana V. — Department of Building Heating and Gas Supply, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: Navchannya.vrv@gmail.com

Kovalskiy Victor P. — Cand. Sc. (Eng), Assistant Professor of Building Heating and Gas Supply, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia